

Ingrid & Sven Davidson på Klöva Mölla

Vattenkvarnen Klöva Mölla

Klöva mölla är ett mycket trevligt utflyktsmål. Den är vackert belägen och **Ingrid** och **Sven Davidson** har gjort ett levande museum av möllan.

Många skolelever och andra grupper kommer och får reda på hur man malde mjöl med hjälp av vattenkraft. Speciellt på Möllans dag i juli är här fullt med aktiviteter.

Ingrid Davidsson är född på gården och det var hennes farfar **Ludvig Jönsson** f.1852 Halmstad (M) som köpte Klöva mölla år 1902 av **Martin Zackrisson**. Ludvig kom från Forsmöllan där han hade varit kvarnmästare.

Till familjen hörde hustrun **Johanna Jönsson** f.1856 Bårslöv (M) och barnen **Edit Lydia** f.1894 V. Sönnarslöv, **Gerda Elisabeth** f.1897 Vedby, **Nils Lorentz** f.1899 Vedby samt **Hildur Martina** f.1901 Vedby.

Ingen hade tidigare använt Klöva mölla som bostad sedan man byggt upp den igen efter branden runt 1877, utan man hade haft två rum varav det ena användes som kvarnkammare där bönderna kunde vänta på sitt mjöl. Nu byggde Ludvig till huset och inredde tre rum och kök. Han köpte även till mark för att kunna dämna upp ån och för att kunna hålla en ko. Senare tillkom även en hushållsgris. Man byggde dessutom stall och höns hus.

År 1919 blev Ludvig sjuk och avled. Sonen **Nils Jönsson** tog över kvarnen.

I början var den i sterbhusets ägo, men 1934 köpte han och hans hustru **Gundeborg Elisabeth (Gustafsson** f. 1910 Kumle, V. Sönnarslöv) möllan. De drev Klöva mölla till omkring 1968. Då hade det kommit en ny kvarn hos Lokalföreningen i Stenestad som inte var beroende av bäcken.

Deras enda barn är Ingrid som gifte sig med **Sven Davidson**. De bodde på en gård i Gålarp och fick två söner **Per-Arne** och **Bengt-Inge**.

Nils Jönsson blev den siste möllaren. När han dog 1983, så bodde änkan Gundeborg kvar på möllan.

Ingrid och Sven sålde gården i Gålarp till sonen Per-Arne och flyttade ner på möllan år 1993. Där planerade de att bygga en lägenhet på övre våningen åt Gundeborg. För att få in mer ljus ville de ta upp en kupa i taket. Till det behövdes tillstånd från länsantikvarien **Karin Bunte**. De fick tillståndet och även hjälp med ritningarna eftersom Bunte tyckte att möllan var värd att bevara.

När ovanvåningen var klar fick Ingrid och Sven bidrag för att rusta upp kvarnen. Det var bl.a. turbinen och rännan som renoverades. 1 juni 1997 återinvigdes möllan av bl.a. landsantikvarien.

Visningar av möllan

Nu började en tid med visningar av möllan i drift. Redan 1996 när turbinen hade kommit tillbaka började man lite smått med visningar. I början hade man bara en gammal möllejournal som gästbok, men fem danska bokbindare gjorde en vacker gästbok i läder med guldtext som tack för visningen. Sedan dess har gästboken fyllts av namn på nöjda besökare bl.a. många skolklasser.

Sonen Bengt-Inge med familj har nu köpt Klöva mölla och kommer att flytta dit. Vid Möllans dag i somras hjälpte han och hans son Oliver till med guidningen, så Klöva mölla

Klöva mölla runt 1903 - möllaren Ludvig Jönsson med familj och hans svärmor Ingrid och sväger Nils Cederberg med familj på besök. Ingrids far Nils står vid rullebören längst till höger. Ingrid Davidssons foto

kommer säkert att finnas kvar som ett härligt utflyktsmål framöver.

Bengt-Inge visar ett tullmått

Kvarnens tidigare historia

Redan 1674 finns det belägg för att det fanns en kvarn vid Klöva. I 1698 års qvarnkommissions protokoll står följande:

“Klöfva Mölla ligger under Draksholms Sätsgårdh, som nu är till rusthålllet bebodd av **Påhl Påhlsson** och är satt under taxering för 12 Dr Smt (daler silvermynt) med stampe-qvarnen uppsatt för ungefär 24 år sedan, men varit tillförne squaltqvarn på annat ställe som nu intet minnas kan, är den blifvit först anlagt, ligger ingen till förfång varför och vadan Cronens Befallningsman eller någon annan, något otalt å denna mölla hade.”

År 1700 ägs Klöva mölla av **Bengt Oredsson** enligt Jordeboken för Malmöhus län.

På 1760-talet bor **Olof Johan Drakenberg** och hustrun **Catharina Charlotta Fraser** här. Hon var dotter till **Robert Gustaf Fraser** (född 1721 på Billesholms Kungsgård) på Dragesholm. I Klöva Mölla föds en son som avlider samma år och 1769 i mars avlider Catharina Charlotta i lungdot. Därefter flyttar änklungen “rusthållaren och möllaren” till Åvarp och gifter om sig med en klockareänka från Nöbbelöv och dör där 1798.

År 1775 heter ägaren **Anders Jönsson** som kom från Bjuv.

I husförhörslängden 1800 är ägaren **Pål Lavesson** med hustrun **Sigri Jönsdotter**. Hon får åtta barn innan hon blir änka. Ny make och kvarn-ägare blir **Ola Knutsson** från Stenestad. De får en son och sen blir Sigri änka igen 1810.

Nästa ägare är **Per Bengtsson** från Blekeskärrens mölla. Han ägde även Gålarp som gränsar till kvarnen, men den gården sålde han år 1828. Per förnyade kvarnverket och anlade en såg vid bron över Klövabäcken.

År 1832 avlider Per och hans änka **Pernilla Månsdotter** arrenderar ut kvarnrörelsen till närmsta granne i Gålarp **Anders Zackariasson**. Nu förföll kvarnverket och år 1836 ansökte han om att få anlägga en egen kvarn på sin gård i Gålarp. Han fick tillstånd och då tvingades änkan Pernilla Månsdotter att sälja Klöva mölla till **Anders Kjerstensson**, en annan av bönderna i Gålarp

Stridigheter i Klövabäcken

Nu blev det ofta stridigheter mellan de båda kvarnarna som endast låg några hundra meter från varandra och drevs med vatten från samma bäck. När möllaren i Klöva höjde sitt dämme fick Gålarps mölla bakflod. Då kunde man inte mala och ägorna blev vattensjuka. Dämde Gålarps mölla fick Klöva mölla för lite vatten för att kunna mala.

År 1857 köper **Per Andersson** från Bonarp möllan, men han spelar dock konkurs och **Bengt Jönsson** köper den på offentlig konkursauktion. Per Andersson är kvar som möllare och Bengt Jönssons söner **Nils** och **Gustaf** arbetar som drängar. 1871 överläts kvarnen till Nils tvillingbror, **Jöns Bengtsson** och hans hustru **Maria Jönsdotter**. På Klöva Mölla föds deras barn **Emilia Beata** den 7 april år 1872 och **Johan Martin** 1873.

Emilia är väl känd för många Stenestadsbor, efter att ha haft hushållerskeplatser på några olika ställen i trakten var hon en av de sista som hyrde i Fattiggården. Brodern Johan antog senare namnet **Stenberg** och var bosatt i Västra Sönnarslöv.

Ingrid med sina fina böcker

Branden

Under Jöns Bengtssons tid ödelades Klöva Mölla av brand, troligen år 1877. Anders Zackariasson som byggde möllan i Gålarp säljer sitt hemman till sin son **Zackarias Andersson**. Denne köper och bygger upp Klöva Mölla på nytt under 1880-talet. Vattenhjulet börjar åter snurra och Gålarps mölla läggs ner.

Ingrid och Sven

Ingrid Davidsson är verkligen mycket engagerad person som även är aktiv i Stenestads Hembygdsförening. Hon blev föreningens ordförande 1995, men har suttit i styrelsen sedan 1969. Sten och jag tyckte det var så roligt att höra henne berätta om möllan, Stenestad och mycket annat. Hon visade även sin bokhylla som innehöll många fina biblar, psalmböcker m.m.

Sven sköter oftast guidningen och det gör han på ett mycket intressant sätt. Han guidade oss vid vårt besök och Sten blev så lycklig när han fick hjälpa till och dra upp säcken. På baksidan av möllan finns en tändkulemotor som de drar i gång på sommaren när det är Möllans dag. Passa på då!

Tack för en mycket trevlig dag!

Lena

Källa: "Glimtar ur Klöva möllans historia" av Ingrid Davidsson